

заводів, серед яких чавуноливарний завод («Червоний Жовтень»), побудований в 1870 році; завод сільськогосподарських машин Гельферіх-Саде («Серп і молот»), що випустив в 1882 році перші сільськогосподарські машини; паровозобудівний завод (зараз транспортного машинобудування імені В.А. Малишева), заснований в 1895 році, й інші. З 1871 по 1899 рік кількість промислових підприємств збільшилася більш ніж в три рази. На 259 заводах і фабриках було зайнято 11 608 людей.

На початку ХХ століття Харків продовжує рости як крупний промисловий центр півдня Росії. Подальшого розвитку набуває залізничний транспорт. В 1910 році

у склад діючих вступила залізниця Харків — Родзинки — Донбас. Будуються підприємства машинобудування і металообробки. В 1915 році до Харкова із західних районів країни був евакуйований завод «Загальної компанії електрики» (нині ХЕМЗ) і велосипедний майстерний Лейтнера (зараз велосипедний завод). До 1917 року кількість робітників у Харкові збільшилася в порівнянні з 1899 роком більш ніж в три рази і складала понад 35 тисяч людей. В кінці ХІХ — початку ХХ століття в місті відкривається ряд банків, тут влаштувалися контори найбільших в Росії синдикатів «Продамет» і «Продуголь», проходили з'їзди гірничопромисловців.

УДК 17.022.1.003.1

О.І. Фролов, О.О. Фролова
A.I. Frolov, O.A. Frolova

ЛЮДИНА ТА СИСТЕМА ЦІННОСТЕЙ

PERSON AND THE SYSTEMS' VALUES

Існують два принципово протилежні підходи до оцінки економічних явищ і процесів: приватногосподарський і народногосподарський. В їх основі лежать два абсолютно протилежних стилі життєдіяльності, що мають відповідні системи життєвих цінностей і протилежні господарські стереотипи: 1) індивідуалізм — приватногосподарський підхід до економіки і вибудовування національного господарства, виходячи з пріоритету приватних інтересів; 2) колективізм — народногосподарський підхід і вибудовування національного господарства, виходячи з пріоритету суспільних і загальнонаціональних інтересів.

Перший підхід властивий «західному» (європейському і північноамериканському) типу суспільства, а другий — «традиційному».

У традиційному суспільстві, система традиційних устоїв, укладів і цінностей, вкорінена в багатовікових традиціях і морально-етичних нормах. Маються на увазі фундаментальні цінності, що утворюють духовну основу традиційних укладів і стереотипів буття. Товариство тут вибудовується зверху вниз, підкоряючись пріоритету загальнонаціональних інтересів, ієрархії та авторитету верховної влади, розвиваючись на основі принципів колективізму, общинності і солідарності.

До традиційного типу суспільства належать і Україна, і Росія, і інші країни СНД. Тут немає ринкової економіки в тому західному розумінні, яке нам так посилено нав'язується, а ідеологічні цінності, припускають, на відміну від пропонованих ліберальних цінностей, пріоритет духовного багатства над матеріальним.